

Grassen tussen kassen

In het Westlandse landschap zijn zowel kassen als sportvelden van groot belang

Sportveldbeheer in de gemeente Westland is een specialisme. Want ruimte is krap in het volgebouwde kassengebied. De gemeente heeft dan ook al jaren een ingenieursbureau, waar men nadenkt over de invulling van de buitenruimte. Evert Mandemaker werkt bij het ingenieursbureau. Een interview met deze projectmedewerker cultuurtechniek.

Auteur: Santi Raats

Bij het ingenieursbureau denkt Mandemaker (34) mee over de sportvelden: 'Ik ben na de middelbare tuinbouwschool begonnen bij een groenaannemer die inmiddels niet meer bestaat, Brabander B.V. in Naaldwijk. Dat werk bestond voornamelijk uit maaien, sloten baggeren, zeisen, snoeien en planten. Flink doorwerken en productie draaien. Dat was ik vanuit mijn jeugd ook niet anders gewend, toen ik in mijn vrije tijd bij tuinders in de kassen werkte. Als je daar langzaam werkt of niets doet, ben je zo vertrokken. Bij de aannemer was ik buiten aan het werk. Totdat er een functie vrijkwam bij de gemeente 's-Gravenzande voor een Werkvoorbereide-tenenaar. Omdat dit aansloot bij mijn vooropleiding op Huis

te Lande te Rijswijk heb ik gesolliciteerd en ben daar aangenomen.' Mandemaker leerde op het werk veel bij, ook door vakgerichte cursussen te volgen. 'De eerste twee jaar bij de gemeente 's-Gravenzande werkte ik bij de afdeling groen. In 2004 was de gemeente 's-Gravenzande een van de fusiepartners van de fusiegemeente Westland. Daar kwam al snel een groot project voorbij. Dat betrof de werkvoorbereiding voor onder meer kunstgras, natuurgras, handbal, korfbal en hockey. dat ging me goed af. Ik ben me daardoor blijven richten op sportvelden binnen onze afdeling Inrichting en Beheer Openbare Ruimte.'

Ingenieursbureau

Binnen de afdeling is hij de persoon die zich richt op sportvelden, en houdt zich bezig met werkvoorbereiden, aanbestedingen, planuitvoering, veldvorming, aanleg en renovaties van velden en toezicht houden op projecten. Het beheer van de velden is in handen van een collega van hem. Mandemaker voert de plannen uit van de afdeling Planontwikkeling en houdt zich daarbij aan de richtlijnen van de afdeling Beleid. Mandemaker zegt: 'Er is maandelijks overleg tussen de mensen van beleid, planontwikkeling, beheer en inrichting, er heerst een gevoel dat we samen de velden beheren en onderhouden.' De omschakeling van aannemerij naar gemeente was

groot. 'Ik moest eraan wennen dat het niet meer om productie draaien ging, maar dat ik nu het geld van de maatschappij aan het uitgeven was. Dat betekende dat ik voorzichtiger te werk moest gaan en verantwoording moest afleggen voor de stappen die ik vanaf dat moment nam. De traagheid daarvan moest ik aan wennen. Maar ik sta volledig achter de openheid en transparantie die een gemeente moet uitdragen naar burgers.'

De gemeente houdt echter graag de regie en dan met name over de kwaliteit. 'Alle aanbestedingen gebeuren in samenspraak met de wethouder. We besteden op allerlei manieren aan, volgens RAW, in een bouwteam, meervoudig onderhands en openbaar. Gunnen op waarde hebben we eigenlijk nog nooit hoeven toepassen, omdat we dan meestal meervoudig onderhands aanbesteden. Onderhouds- en renovatiebestekken schrijf ik samen met de beheerder.'

Westland moet zuinig zijn op haar buitenruimte

Waterprobleem

Gemeente Westland moet zuinig zijn op haar buitenruimte. Mandemaker legt uit: 'Iedere vierkante meter wordt benut, haast nergens zie je meer groen, maar overal staan kassen. Hierdoor kampt de gemeente in sommige polders met afvoerproblemen van hemelwater naar oppervlaktewater. Overstromingen liggen, zoals we de afgelopen paar jaar hebben kunnen zien, op de loer. De zestig gemeentelijke voetbalvelden zijn een belangrijke doorlaatklep voor regenwater.'

Ze zijn zelfs zo belangrijk, dat Mandemaker vorig jaar samen met het Hoogheemraadschap van Delfland, de Wur en het waterkader Haaglanden een pilotonderzoek uitvoerde naar de waterbergingscapaciteit van een voetbalveld. Hij leidde vier maal water uit omliggende sloten naar een pilot-grasveldje van 1000 vierkante meter dat door herinrichting over was en waar hij een dijkje omheen had gebouwd. Hij zette dit 48 tot 96 uur onder water. Inundatie, een mooi woord voor tijdelijke waterberging. Het SV7-mengsel op het veld bleek bestand te zijn tegen de grote waterhoeveelheid. Mandemaker: 'Nadat we na een aantal dagen het water lieten wegglopen, bleek het gras het te hebben uitgehouden. Het was alleen een paar dagen wat bruin van kleur. Maar na beluchting werd het gras na krap een week weer helemaal groen. Dit snelle herstelproces liet

zich ook zien in de winterperiode. Er blijft alleen wat slib achter dat je direct moet verwijderen of later moet verwijderen.' Goed om te weten dat de voetbalvelden in Westland een reddingsfunctie kunnen hebben, dat zij in tijden van nood hun grote nut kunnen bewijzen. Volgens Mandemaker zal in het kader van het belang van watermanagement de gemeente Westland altijd budget voor dit soort onderzoeken blijven houden.

Beheer en onderhoud

In de gemeente Westland lopen op een park twee man die maaien en bemesten en er loopt nog een derde man die met name de hekwerken enzovoort langsloopt. Deze drie mannen controleren de aannemers die het beheer uitvoeren. Er worden dus heel veel werkzaamheden door aannemers uitgevoerd. Tijdens een rondje langs de velden blijkt overigens hoezeer voetbal leeft in de gemeenschap: langs de velden hangt het tegen de ballenvanger achter het doel vol met reclameborden. Velo zit redelijk in de reclameborden, maar bij andere verenigingen hangt nog meer,' verklaart Mandemaker.

Persoonlijk -en hij benadrukt 'persoonlijk'- gelooft Mandemaker niet in privatiseren. 'Onlangs kregen we een aantal velden terug van een club. Maar daarbij merk je dat je er extra aandacht aan moet besteden omdat ze niet efficiënt met budget zijn omgegaan. Ik ben bovendien van mening dat je kennis over sportvelden in eigen huis moet houden, omdat je als gemeente eigenaar bent.' Mandemaker twijfelt daarbij niet aan de zakelijke capaciteiten van clubbesturen: 'In veel clubbesturen zitten tuinders. Dat zijn ondernemers in hart en nieren. Zij laten zich door geen enkele aannemer de kaas van het brood eten als het over financiën gaat en weten uitstekend hoe ze moeten onderhandelen. Waar zij geen kennis van hebben en een gemeente als het goed is wel, is van de vakmatige inhoud. Inhoudelijk leunen

verzelfstandigde clubs vaak volledig op een aannemer. Dat is gevaarlijk.'

Kunstgras

Hoe denkt de projectmedewerker cultuurtechniek over kunstgras? 'Ik ben zeker niet tegen kunstgras, als er goed over nagedacht is, kan dit, het juiste product op de juiste plek zijn. Het is alleen vaak dat men direct naar kunstgras grijpt en daar zou ik graag zien dat men eerst nadenkt of het wel de juiste investering is,' aldus Mandemaker. De drukke bebouwing in Westland drukt zijn stempel op de beleidsmatige keuze voor kunstgras of natuurgras: 'Overall staan kassen. Als we een ondernemer uit moeten kopen voor zijn land, de kas slopen en verwijderen en de grond moeten prepareren voor een veld, zijn daar al hele hoge kosten aan verbonden. Een kunstgrasveld is dan niet meer te veroorloven. Daarom moeten we de capaciteitsproblemen op onze eigen parken oplossen. Vaak wordt er dan automatisch gekozen voor kunstgras, terwijl een hybride veld ook een prima oplossing kan zijn.'

In de toekomst zal het ingenieursbureau een grote rol blijven spelen in het vinden van slimme oplossingen als het gaat over de aanleg of aansturing van het beheer van de sportvelden. Want wie weet moeten de velden ooit daadwerkelijk als waterberging gaan dienen. Daar kan de rest van de Nederlandse gemeenten van leren. Fieldmanager zal Evert Mandemaker en het sportveldenbeleid van de gemeente Westland op de voet blijven volgen.

VERSCH + R
Een wereld van mogelijkheden

VGR Groep
Provincialeweg Zuid 51
NL-4286 LJ Almkerk
T +31 183 401306
E info@vgr-groep.nl
W www.vgr-groep.nl

Voor nieuwe en gebruikte machines

Slijtdelen en service